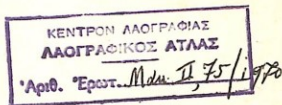

13 25-1-70
75

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
2^η εν. 1969 / 7/12/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). **Φαραγγιον**....
(παλαιότερον ὄνομα: Ὀκελεμές), Ἐπαρχίας Ἑσδαίας
Νομοῦ **Κοζάνης**.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Α. Μ. Δό-**
νης... **Σταύροι**... ἐπάγγελμα **Δι. Δάσκαλος**....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Φαραγγιον - Κοζάνης**....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... **δύο (2)**...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... **Κουτραμάνης Γεώργιος**.....
ἡλικία... **72**.... γραμματικαὶ γνώσεις.....
..... τόπος καταγωγῆς **Φαραγγιον**.....

β) Ὀνομα **Χαραγγιον**... **68**.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; **Διὰ σποράν αἰ. κέδιναι καὶ...**
διὰ βοσκὴν ποιμνίων αἰ. δρεῖναι τοιαυταί.
Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα; ... **ὑπῆρχον χωρίσται τοιαυταί**.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
αἰ... φυσικά πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; **Ναι**.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Ἀεὶ ἔχουσιν. ταυ... βοῦς, χοῖρα καὶ...

ὡς τὴν... γεωργίαν καὶ... υ.τ.η.να.τ.ρο.φ.ί.αν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναί

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρόν τὴν οἰκογένειάν των ; Δέν. ὁ... ..

ἦρχαν. τοιαῦτα. μεγάλα. κτήματα...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Ὁ.χ.ι.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Ὁ.χ.ι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Δέν. ἐπῆγαιναν. ποῦ. ἐν. α...

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματεῦτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐλιπαίνοντο... διὰ ζωϊκῆς κόπρου...
... (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.) καὶ φυ-
... τικῆς χλόης... διὰ κάλυψιν τῆς κα-
... λαμιᾶς.

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ...

Τὸ 1928, ἀνευ ὁρῶν... εὐεργετικῶν...
... ποταμῶν καὶ τὸ 1945 ὡς ἐνέμερον ἀποδοτικῶς
ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ χεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

Τὸ 6. 6. 1900... ὁ-
... ροτρον ἀπὸ τοῦ 1922

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; ...

Μονόφτερο καὶ δίφτερο...
Ἡ προμήθεια ἐγένετο ἀπὸ τοὺς κατὰ-
... θυενατὰς ἐξ ἐμπορευμάτων.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ἀλετρήρες 2. Ἀντί 3. 7. 10. Νούντρι

2. 5. 8.

3. Κουντούρα 6. 9. Σταβάρι

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... 1957

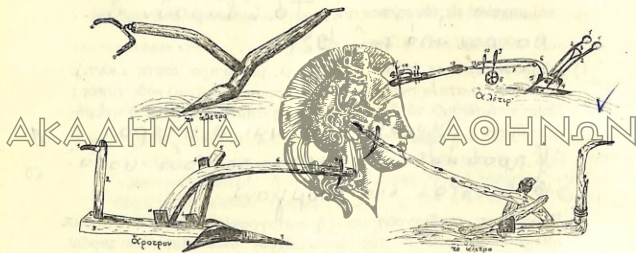
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1964

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1964

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. Ο.Ι. Γ. Δ. ΔΙ. ΣΙ. ... χωρρεῖ,

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Χειραλαβή	6. Στολάρι	11. Οὐκιστήριον
2. "	7. Βίδα ὀφθαλμοῦ	"
3. Δέσιμο	8. Ράδα	13. Βίδα
4. Οὐρά	9. Σφικτήριον	14. "
5. Βάσι	10. Ἀξὸς	15. Πύρρον

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
-θμῆσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦτο τῆς ἰδίας μορφῆς.....

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Τριγωνόν.

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἔκ. σιδήρου

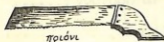
χειροβάτης

κατασκευῆς

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

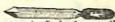
σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί

πριόνι

ἀρίδι

ρινί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλοι ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... βοεσ..., ἵππος, ἡμίονος.

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; ... ἓν καὶ δύο.

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ναι.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

λουριά - λοῦρα - ζεύλες

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

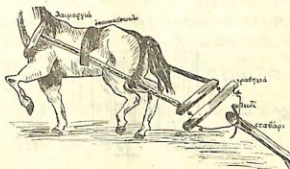
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὰ ἄροτρα διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). Λοῦρα.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; Γίνεται καὶ μὲ δύο.

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Δεξιά - Ἀριστερά.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνηθία εἰς τὸν τόπον σας.....

Ὁ ὥργωνε... ἄνδρας καὶ γυναῖκα, ὅτι...
 ἡ τοιοῦτοι... ἡ... ὑπηρέτης.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

Τὸ μερὲς τοῦ ζεύξιμου
 εἶναι περὶ τὸ δύο καὶ τὸ εἴκοσι...
 τὰ ὅποια εἶναι μονοκύματα, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεῖον ἄροτρον. Ο...
 εἶναι βραχυτέρας... καὶ τὸ σταθμός...
 παλαιοί.....

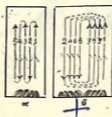
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Με σχοινί.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α) ;

Με φυλινόν, ἄροτρα... ὡς ἐν εἰκ. α.
 αὐτὴν μὲ βιδιάρουν... ὡς τὸ ἐν εἰκ. β.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίδες, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Με βιορίδες

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; Ναί..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

Δεν γίνεται

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Καθέτως καὶ πλαγίως

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... Ν. 91.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... ἔγινον α. τ. ο. 3 φορές.

... α' ... Τὸν Μάιον ... (πρώτο ὄργωμα)
... β' ... Τὸν Ἰούνιον ... (Δευτέρωμον)
... γ' ... Τὸν Σεπτέμβριον ... (τρίτον)

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τὰ ἴδια ὡς ἄνω

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ σπαρτοῦ τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρ ἢ ἄλλο δημητριακόν....

... 1 ἔτος

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... 1 ὁ 2 ὁ 3 ὁ 4 ὁ 5 ὁ 6 ὁ 7 ὁ 8 ὁ 9 ὁ 10 ὁ 11 ὁ 12 ὁ 13 ὁ 14 ὁ 15 ὁ 16 ὁ 17 ὁ 18 ὁ 19 ὁ 20 ὁ 21 ὁ 22 ὁ 23 ὁ 24 ὁ 25 ὁ 26 ὁ 27 ὁ 28 ὁ 29 ὁ 30 ὁ 31 ὁ 32 ὁ 33 ὁ 34 ὁ 35 ὁ 36 ὁ 37 ὁ 38 ὁ 39 ὁ 40 ὁ 41 ὁ 42 ὁ 43 ὁ 44 ὁ 45 ὁ 46 ὁ 47 ὁ 48 ὁ 49 ὁ 50 ὁ 51 ὁ 52 ὁ 53 ὁ 54 ὁ 55 ὁ 56 ὁ 57 ὁ 58 ὁ 59 ὁ 60 ὁ 61 ὁ 62 ὁ 63 ὁ 64 ὁ 65 ὁ 66 ὁ 67 ὁ 68 ὁ 69 ὁ 70 ὁ 71 ὁ 72 ὁ 73 ὁ 74 ὁ 75 ὁ 76 ὁ 77 ὁ 78 ὁ 79 ὁ 80 ὁ 81 ὁ 82 ὁ 83 ὁ 84 ὁ 85 ὁ 86 ὁ 87 ὁ 88 ὁ 89 ὁ 90 ὁ 91 ὁ 92 ὁ 93 ὁ 94 ὁ 95 ὁ 96 ὁ 97 ὁ 98 ὁ 99 ὁ 100 ὁ 101 ὁ 102 ὁ 103 ὁ 104 ὁ 105 ὁ 106 ὁ 107 ὁ 108 ὁ 109 ὁ 110 ὁ 111 ὁ 112 ὁ 113 ὁ 114 ὁ 115 ὁ 116 ὁ 117 ὁ 118 ὁ 119 ὁ 120 ὁ 121 ὁ 122 ὁ 123 ὁ 124 ὁ 125 ὁ 126 ὁ 127 ὁ 128 ὁ 129 ὁ 130 ὁ 131 ὁ 132 ὁ 133 ὁ 134 ὁ 135 ὁ 136 ὁ 137 ὁ 138 ὁ 139 ὁ 140 ὁ 141 ὁ 142 ὁ 143 ὁ 144 ὁ 145 ὁ 146 ὁ 147 ὁ 148 ὁ 149 ὁ 150 ὁ 151 ὁ 152 ὁ 153 ὁ 154 ὁ 155 ὁ 156 ὁ 157 ὁ 158 ὁ 159 ὁ 160 ὁ 161 ὁ 162 ὁ 163 ὁ 164 ὁ 165 ὁ 166 ὁ 167 ὁ 168 ὁ 169 ὁ 170 ὁ 171 ὁ 172 ὁ 173 ὁ 174 ὁ 175 ὁ 176 ὁ 177 ὁ 178 ὁ 179 ὁ 180 ὁ 181 ὁ 182 ὁ 183 ὁ 184 ὁ 185 ὁ 186 ὁ 187 ὁ 188 ὁ 189 ὁ 190 ὁ 191 ὁ 192 ὁ 193 ὁ 194 ὁ 195 ὁ 196 ὁ 197 ὁ 198 ὁ 199 ὁ 200 ὁ 201 ὁ 202 ὁ 203 ὁ 204 ὁ 205 ὁ 206 ὁ 207 ὁ 208 ὁ 209 ὁ 210 ὁ 211 ὁ 212 ὁ 213 ὁ 214 ὁ 215 ὁ 216 ὁ 217 ὁ 218 ὁ 219 ὁ 220 ὁ 221 ὁ 222 ὁ 223 ὁ 224 ὁ 225 ὁ 226 ὁ 227 ὁ 228 ὁ 229 ὁ 230 ὁ 231 ὁ 232 ὁ 233 ὁ 234 ὁ 235 ὁ 236 ὁ 237 ὁ 238 ὁ 239 ὁ 240 ὁ 241 ὁ 242 ὁ 243 ὁ 244 ὁ 245 ὁ 246 ὁ 247 ὁ 248 ὁ 249 ὁ 250 ὁ 251 ὁ 252 ὁ 253 ὁ 254 ὁ 255 ὁ 256 ὁ 257 ὁ 258 ὁ 259 ὁ 260 ὁ 261 ὁ 262 ὁ 263 ὁ 264 ὁ 265 ὁ 266 ὁ 267 ὁ 268 ὁ 269 ὁ 270 ὁ 271 ὁ 272 ὁ 273 ὁ 274 ὁ 275 ὁ 276 ὁ 277 ὁ 278 ὁ 279 ὁ 280 ὁ 281 ὁ 282 ὁ 283 ὁ 284 ὁ 285 ὁ 286 ὁ 287 ὁ 288 ὁ 289 ὁ 290 ὁ 291 ὁ 292 ὁ 293 ὁ 294 ὁ 295 ὁ 296 ὁ 297 ὁ 298 ὁ 299 ὁ 300 ὁ 301 ὁ 302 ὁ 303 ὁ 304 ὁ 305 ὁ 306 ὁ 307 ὁ 308 ὁ 309 ὁ 310 ὁ 311 ὁ 312 ὁ 313 ὁ 314 ὁ 315 ὁ 316 ὁ 317 ὁ 318 ὁ 319 ὁ 320 ὁ 321 ὁ 322 ὁ 323 ὁ 324 ὁ 325 ὁ 326 ὁ 327 ὁ 328 ὁ 329 ὁ 330 ὁ 331 ὁ 332 ὁ 333 ὁ 334 ὁ 335 ὁ 336 ὁ 337 ὁ 338 ὁ 339 ὁ 340 ὁ 341 ὁ 342 ὁ 343 ὁ 344 ὁ 345 ὁ 346 ὁ 347 ὁ 348 ὁ 349 ὁ 350 ὁ 351 ὁ 352 ὁ 353 ὁ 354 ὁ 355 ὁ 356 ὁ 357 ὁ 358 ὁ 359 ὁ 360 ὁ 361 ὁ 362 ὁ 363 ὁ 364 ὁ 365 ὁ 366 ὁ 367 ὁ 368 ὁ 369 ὁ 370 ὁ 371 ὁ 372 ὁ 373 ὁ 374 ὁ 375 ὁ 376 ὁ 377 ὁ 378 ὁ 379 ὁ 380 ὁ 381 ὁ 382 ὁ 383 ὁ 384 ὁ 385 ὁ 386 ὁ 387 ὁ 388 ὁ 389 ὁ 390 ὁ 391 ὁ 392 ὁ 393 ὁ 394 ὁ 395 ὁ 396 ὁ 397 ὁ 398 ὁ 399 ὁ 400 ὁ 401 ὁ 402 ὁ 403 ὁ 404 ὁ 405 ὁ 406 ὁ 407 ὁ 408 ὁ 409 ὁ 410 ὁ 411 ὁ 412 ὁ 413 ὁ 414 ὁ 415 ὁ 416 ὁ 417 ὁ 418 ὁ 419 ὁ 420 ὁ 421 ὁ 422 ὁ 423 ὁ 424 ὁ 425 ὁ 426 ὁ 427 ὁ 428 ὁ 429 ὁ 430 ὁ 431 ὁ 432 ὁ 433 ὁ 434 ὁ 435 ὁ 436 ὁ 437 ὁ 438 ὁ 439 ὁ 440 ὁ 441 ὁ 442 ὁ 443 ὁ 444 ὁ 445 ὁ 446 ὁ 447 ὁ 448 ὁ 449 ὁ 450 ὁ 451 ὁ 452 ὁ 453 ὁ 454 ὁ 455 ὁ 456 ὁ 457 ὁ 458 ὁ 459 ὁ 460 ὁ 461 ὁ 462 ὁ 463 ὁ 464 ὁ 465 ὁ 466 ὁ 467 ὁ 468 ὁ 469 ὁ 470 ὁ 471 ὁ 472 ὁ 473 ὁ 474 ὁ 475 ὁ 476 ὁ 477 ὁ 478 ὁ 479 ὁ 480 ὁ 481 ὁ 482 ὁ 483 ὁ 484 ὁ 485 ὁ 486 ὁ 487 ὁ 488 ὁ 489 ὁ 490 ὁ 491 ὁ 492 ὁ 493 ὁ 494 ὁ 495 ὁ 496 ὁ 497 ὁ 498 ὁ 499 ὁ 500 ὁ 501 ὁ 502 ὁ 503 ὁ 504 ὁ 505 ὁ 506 ὁ 507 ὁ 508 ὁ 509 ὁ 510 ὁ 511 ὁ 512 ὁ 513 ὁ 514 ὁ 515 ὁ 516 ὁ 517 ὁ 518 ὁ 519 ὁ 520 ὁ 521 ὁ 522 ὁ 523 ὁ 524 ὁ 525 ὁ 526 ὁ 527 ὁ 528 ὁ 529 ὁ 530 ὁ 531 ὁ 532 ὁ 533 ὁ 534 ὁ 535 ὁ 536 ὁ 537 ὁ 538 ὁ 539 ὁ 540 ὁ 541 ὁ 542 ὁ 543 ὁ 544 ὁ 545 ὁ 546 ὁ 547 ὁ 548 ὁ 549 ὁ 550 ὁ 551 ὁ 552 ὁ 553 ὁ 554 ὁ 555 ὁ 556 ὁ 557 ὁ 558 ὁ 559 ὁ 560 ὁ 561 ὁ 562 ὁ 563 ὁ 564 ὁ 565 ὁ 566 ὁ 567 ὁ 568 ὁ 569 ὁ 570 ὁ 571 ὁ 572 ὁ 573 ὁ 574 ὁ 575 ὁ 576 ὁ 577 ὁ 578 ὁ 579 ὁ 580 ὁ 581 ὁ 582 ὁ 583 ὁ 584 ὁ 585 ὁ 586 ὁ 587 ὁ 588 ὁ 589 ὁ 590 ὁ 591 ὁ 592 ὁ 593 ὁ 594 ὁ 595 ὁ 596 ὁ 597 ὁ 598 ὁ 599 ὁ 600 ὁ 601 ὁ 602 ὁ 603 ὁ 604 ὁ 605 ὁ 606 ὁ 607 ὁ 608 ὁ 609 ὁ 610 ὁ 611 ὁ 612 ὁ 613 ὁ 614 ὁ 615 ὁ 616 ὁ 617 ὁ 618 ὁ 619 ὁ 620 ὁ 621 ὁ 622 ὁ 623 ὁ 624 ὁ 625 ὁ 626 ὁ 627 ὁ 628 ὁ 629 ὁ 630 ὁ 631 ὁ 632 ὁ 633 ὁ 634 ὁ 635 ὁ 636 ὁ 637 ὁ 638 ὁ 639 ὁ 640 ὁ 641 ὁ 642 ὁ 643 ὁ 644 ὁ 645 ὁ 646 ὁ 647 ὁ 648 ὁ 649 ὁ 650 ὁ 651 ὁ 652 ὁ 653 ὁ 654 ὁ 655 ὁ 656 ὁ 657 ὁ 658 ὁ 659 ὁ 660 ὁ 661 ὁ 662 ὁ 663 ὁ 664 ὁ 665 ὁ 666 ὁ 667 ὁ 668 ὁ 669 ὁ 670 ὁ 671 ὁ 672 ὁ 673 ὁ 674 ὁ 675 ὁ 676 ὁ 677 ὁ 678 ὁ 679 ὁ 680 ὁ 681 ὁ 682 ὁ 683 ὁ 684 ὁ 685 ὁ 686 ὁ 687 ὁ 688 ὁ 689 ὁ 690 ὁ 691 ὁ 692 ὁ 693 ὁ 694 ὁ 695 ὁ 696 ὁ 697 ὁ 698 ὁ 699 ὁ 700 ὁ 701 ὁ 702 ὁ 703 ὁ 704 ὁ 705 ὁ 706 ὁ 707 ὁ 708 ὁ 709 ὁ 710 ὁ 711 ὁ 712 ὁ 713 ὁ 714 ὁ 715 ὁ 716 ὁ 717 ὁ 718 ὁ 719 ὁ 720 ὁ 721 ὁ 722 ὁ 723 ὁ 724 ὁ 725 ὁ 726 ὁ 727 ὁ 728 ὁ 729 ὁ 730 ὁ 731 ὁ 732 ὁ 733 ὁ 734 ὁ 735 ὁ 736 ὁ 737 ὁ 738 ὁ 739 ὁ 740 ὁ 741 ὁ 742 ὁ 743 ὁ 744 ὁ 745 ὁ 746 ὁ 747 ὁ 748 ὁ 749 ὁ 750 ὁ 751 ὁ 752 ὁ 753 ὁ 754 ὁ 755 ὁ 756 ὁ 757 ὁ 758 ὁ 759 ὁ 760 ὁ 761 ὁ 762 ὁ 763 ὁ 764 ὁ 765 ὁ 766 ὁ 767 ὁ 768 ὁ 769 ὁ 770 ὁ 771 ὁ 772 ὁ 773 ὁ 774 ὁ 775 ὁ 776 ὁ 777 ὁ 778 ὁ 779 ὁ 780 ὁ 781 ὁ 782 ὁ 783 ὁ 784 ὁ 785 ὁ 786 ὁ 787 ὁ 788 ὁ 789 ὁ 790 ὁ 791 ὁ 792 ὁ 793 ὁ 794 ὁ 795 ὁ 796 ὁ 797 ὁ 798 ὁ 799 ὁ 800 ὁ 801 ὁ 802 ὁ 803 ὁ 804 ὁ 805 ὁ 806 ὁ 807 ὁ 808 ὁ 809 ὁ 810 ὁ 811 ὁ 812 ὁ 813 ὁ 814 ὁ 815 ὁ 816 ὁ 817 ὁ 818 ὁ 819 ὁ 820 ὁ 821 ὁ 822 ὁ 823 ὁ 824 ὁ 825 ὁ 826 ὁ 827 ὁ 828 ὁ 829 ὁ 830 ὁ 831 ὁ 832 ὁ 833 ὁ 834 ὁ 835 ὁ 836 ὁ 837 ὁ 838 ὁ 839 ὁ 840 ὁ 841 ὁ 842 ὁ 843 ὁ 844 ὁ 845 ὁ 846 ὁ 847 ὁ 848 ὁ 849 ὁ 850 ὁ 851 ὁ 852 ὁ 853 ὁ 854 ὁ 855 ὁ 856 ὁ 857 ὁ 858 ὁ 859 ὁ 860 ὁ 861 ὁ 862 ὁ 863 ὁ 864 ὁ 865 ὁ 866 ὁ 867 ὁ 868 ὁ 869 ὁ 870 ὁ 871 ὁ 872 ὁ 873 ὁ 874 ὁ 875 ὁ 876 ὁ 877 ὁ 878 ὁ 879 ὁ 880 ὁ 881 ὁ 882 ὁ 883 ὁ 884 ὁ 885 ὁ 886 ὁ 887 ὁ 888 ὁ 889 ὁ 890 ὁ 891 ὁ 892 ὁ 893 ὁ 894 ὁ 895 ὁ 896 ὁ 897 ὁ 898 ὁ 899 ὁ 900 ὁ 901 ὁ 902 ὁ 903 ὁ 904 ὁ 905 ὁ 906 ὁ 907 ὁ 908 ὁ 909 ὁ 910 ὁ 911 ὁ 912 ὁ 913 ὁ 914 ὁ 915 ὁ 916 ὁ 917 ὁ 918 ὁ 919 ὁ 920 ὁ 921 ὁ 922 ὁ 923 ὁ 924 ὁ 925 ὁ 926 ὁ 927 ὁ 928 ὁ 929 ὁ 930 ὁ 931 ὁ 932 ὁ 933 ὁ 934 ὁ 935 ὁ 936 ὁ 937 ὁ 938 ὁ 939 ὁ 940 ὁ 941 ὁ 942 ὁ 943 ὁ 944 ὁ 945 ὁ 946 ὁ 947 ὁ 948 ὁ 949 ὁ 950 ὁ 951 ὁ 952 ὁ 953 ὁ 954 ὁ 955 ὁ 956 ὁ 957 ὁ 958 ὁ 959 ὁ 960 ὁ 961 ὁ 962 ὁ 963 ὁ 964 ὁ 965 ὁ 966 ὁ 967 ὁ 968 ὁ 969 ὁ 970 ὁ 971 ὁ 972 ὁ 973 ὁ 974 ὁ 975 ὁ 976 ὁ 977 ὁ 978 ὁ 979 ὁ 980 ὁ 981 ὁ 982 ὁ 983 ὁ 984 ὁ 985 ὁ 986 ὁ 987 ὁ 988 ὁ 989 ὁ 990 ὁ 991 ὁ 992 ὁ 993 ὁ 994 ὁ 995 ὁ 996 ὁ 997 ὁ 998 ὁ 999 ὁ 1000 ὁ 1001 ὁ 1002 ὁ 1003 ὁ 1004 ὁ 1005 ὁ 1006 ὁ 1007 ὁ 1008 ὁ 1009 ὁ 1010 ὁ 1011 ὁ 1012 ὁ 1013 ὁ 1014 ὁ 1015 ὁ 1016 ὁ 1017 ὁ 1018 ὁ 1019 ὁ 1020 ὁ 1021 ὁ 1022 ὁ 1023 ὁ 1024 ὁ 1025 ὁ 1026 ὁ 1027 ὁ 1028 ὁ 1029 ὁ 1030 ὁ 1031 ὁ 1032 ὁ 1033 ὁ 1034 ὁ 1035 ὁ 1036 ὁ 1037 ὁ 1038 ὁ 1039 ὁ 1040 ὁ 1041 ὁ 1042 ὁ 1043 ὁ 1044 ὁ 1045 ὁ 1046 ὁ 1047 ὁ 1048 ὁ 1049 ὁ 1050 ὁ 1051 ὁ 1052 ὁ 1053 ὁ 1054 ὁ 1055 ὁ 1056 ὁ 1057 ὁ 1058 ὁ 1059 ὁ 1060 ὁ 1061 ὁ 1062 ὁ 1063 ὁ 1064 ὁ 1065 ὁ 1066 ὁ 1067 ὁ 1068 ὁ 1069 ὁ 1070 ὁ 1071 ὁ 1072 ὁ 1073 ὁ 1074 ὁ 1075 ὁ 1076 ὁ 1077 ὁ 1078 ὁ 1079 ὁ 1080 ὁ 1081 ὁ 1082 ὁ 1083 ὁ 1084 ὁ 1085 ὁ 1086 ὁ 1087 ὁ 1088 ὁ 1089 ὁ 1090 ὁ 1091 ὁ 1092 ὁ 1093 ὁ 1094 ὁ 1095 ὁ 1096 ὁ 1097 ὁ 1098 ὁ 1099 ὁ 1100 ὁ 1101 ὁ 1102 ὁ 1103 ὁ 1104 ὁ 1105 ὁ 1106 ὁ 1107 ὁ 1108 ὁ 1109 ὁ 1110 ὁ 1111 ὁ 1112 ὁ 1113 ὁ 1114 ὁ 1115 ὁ 1116 ὁ 1117 ὁ 1118 ὁ 1119 ὁ 1120 ὁ 1121 ὁ 1122 ὁ 1123 ὁ 1124 ὁ 1125 ὁ 1126 ὁ 1127 ὁ 1128 ὁ 1129 ὁ 1130 ὁ 1131 ὁ 1132 ὁ 1133 ὁ 1134 ὁ 1135 ὁ 1136 ὁ 1137 ὁ 1138 ὁ 1139 ὁ 1140 ὁ 1141 ὁ 1142 ὁ 1143 ὁ 1144 ὁ 1145 ὁ 1146 ὁ 1147 ὁ 1148 ὁ 1149 ὁ 1150 ὁ 1151 ὁ 1152 ὁ 1153 ὁ 1154 ὁ 1155 ὁ 1156 ὁ 1157 ὁ 1158 ὁ 1159 ὁ 1160 ὁ 1161 ὁ 1162 ὁ 1163 ὁ 1164 ὁ 1165 ὁ 1166 ὁ 1167 ὁ 1168 ὁ 1169 ὁ 1170 ὁ 1171 ὁ 1172 ὁ 1173 ὁ 1174 ὁ 1175 ὁ 1176 ὁ 1177 ὁ 1178 ὁ 1179 ὁ 1180 ὁ 1181 ὁ 1182 ὁ 1183 ὁ 1184 ὁ 1185 ὁ 1186 ὁ 1187 ὁ 1188 ὁ 1189 ὁ 1190 ὁ 1191 ὁ 1192 ὁ 1193 ὁ 1194 ὁ 1195 ὁ 1196 ὁ 1197 ὁ 1198 ὁ 1199 ὁ 1200 ὁ 1201 ὁ 1202 ὁ 1203 ὁ 1204 ὁ 1205 ὁ 1206 ὁ 1207 ὁ 1208 ὁ 1209 ὁ 1210 ὁ 1211 ὁ 1212 ὁ 1213 ὁ 1214 ὁ 1215 ὁ 1216 ὁ 1217 ὁ 1218 ὁ 1219 ὁ 1220 ὁ 1221 ὁ 1222 ὁ 1223 ὁ 1224 ὁ 1225 ὁ 1226 ὁ 1227 ὁ 1228 ὁ 1229 ὁ 1230 ὁ 1231 ὁ 1232 ὁ 1233 ὁ 1234 ὁ 1235 ὁ 1236 ὁ 1237 ὁ 1238 ὁ 1239 ὁ 1240 ὁ 1241 ὁ 1242 ὁ 1243 ὁ 1244 ὁ 1245 ὁ 1246 ὁ 1247 ὁ 1248 ὁ 1249 ὁ 1250 ὁ 1251 ὁ 1252 ὁ 1253 ὁ 1254 ὁ 1255 ὁ 1256 ὁ 1257 ὁ 1258 ὁ 1259 ὁ 1260 ὁ 1261 ὁ 1262 ὁ 1263 ὁ 1264 ὁ 1265 ὁ 1266 ὁ 1267 ὁ 1268 ὁ 1269 ὁ 1270 ὁ 1271 ὁ 1272 ὁ 1273 ὁ 1274 ὁ 1275 ὁ 1276 ὁ 1277 ὁ 1278 ὁ 1279 ὁ 1280 ὁ 1281 ὁ 1282 ὁ 1283 ὁ 1284 ὁ 1285 ὁ 1286 ὁ 1287 ὁ 1288 ὁ 1289 ὁ 1290 ὁ 1291 ὁ 1292 ὁ 1293 ὁ 1294 ὁ 1295 ὁ 1296 ὁ 1297 ὁ 1298 ὁ 1299 ὁ 1300 ὁ 1301 ὁ 1302 ὁ 1303 ὁ 1304 ὁ 1305 ὁ 1306 ὁ 1307 ὁ 1308 ὁ 1309 ὁ 1310 ὁ 1311 ὁ 1312 ὁ 1313 ὁ 1314 ὁ 1315 ὁ 1316 ὁ 1317 ὁ 1318 ὁ 1319 ὁ 1320 ὁ 1321 ὁ 1322 ὁ 1323 ὁ 1324 ὁ 1325 ὁ 1326 ὁ 1327 ὁ 1328 ὁ 1329 ὁ 1330 ὁ 1331 ὁ 1332 ὁ 1333 ὁ 1334 ὁ 1335 ὁ 1336 ὁ 1337 ὁ 1338 ὁ 1339 ὁ 1340 ὁ 1341 ὁ 1342 ὁ 1343 ὁ 1344 ὁ 1345 ὁ 1346 ὁ 1347 ὁ 1348 ὁ 1349 ὁ 1350 ὁ 1351 ὁ 1352 ὁ 1353 ὁ 1354 ὁ 1355 ὁ 1356 ὁ 1357 ὁ 1358 ὁ 1359 ὁ 1360 ὁ 1361 ὁ 1362 ὁ 1363 ὁ 1364 ὁ 1365 ὁ 1366 ὁ 1367 ὁ 1368 ὁ 1369 ὁ 1370 ὁ 1371 ὁ 1372 ὁ 1373 ὁ 1374 ὁ 1375 ὁ 1376 ὁ 1377 ὁ 1378 ὁ 1379 ὁ 1380 ὁ 1381 ὁ 1382 ὁ 1383 ὁ 1384 ὁ 1385 ὁ 1386 ὁ 1387 ὁ 1388 ὁ 1389 ὁ 1390 ὁ 1391 ὁ 1392 ὁ 1393 ὁ 1394 ὁ 1395 ὁ 1396 ὁ 1397 ὁ 1398 ὁ 1399 ὁ 1400 ὁ 1401 ὁ 1402 ὁ 1403 ὁ 1404 ὁ 1405 ὁ 1406 ὁ 1407 ὁ 1408 ὁ 1409 ὁ 1410 ὁ 1411 ὁ 1412 ὁ 1413 ὁ 1414 ὁ 1415 ὁ 1416 ὁ 1417 ὁ 1418 ὁ 1419 ὁ 1420 ὁ 1421 ὁ 1422 ὁ 1423 ὁ 1424 ὁ 1425 ὁ 1426 ὁ 1427 ὁ 1428 ὁ 1429 ὁ 1430 ὁ 1431 ὁ 1432 ὁ 1433 ὁ 1434 ὁ 1435 ὁ 1436 ὁ 1437 ὁ 1438 ὁ 1439 ὁ 1440 ὁ 1441 ὁ 1442 ὁ 1443 ὁ 1444 ὁ 1445 ὁ 1446 ὁ 1447 ὁ 1448 ὁ 1449 ὁ 1450 ὁ 1451 ὁ 1452 ὁ 1453 ὁ 1454 ὁ 1455 ὁ 1456 ὁ 1457 ὁ 1458 ὁ 1459 ὁ 1460 ὁ 1461 ὁ 1462 ὁ 1463 ὁ 1464 ὁ 1465 ὁ 1466 ὁ 1467 ὁ 1468 ὁ 1469 ὁ 1470 ὁ 1471 ὁ 1472 ὁ 1473 ὁ 1474 ὁ 1475 ὁ 1476 ὁ 1477 ὁ 1478 ὁ 1479 ὁ 1480 ὁ 1481 ὁ 1482 ὁ 1483 ὁ 1484 ὁ 1485 ὁ 1486 ὁ 1487 ὁ 1488 ὁ 1489 ὁ 1490 ὁ 1491 ὁ 1492 ὁ 1493 ὁ 1494 ὁ 1495 ὁ 1496 ὁ 1497 ὁ 1498 ὁ 1499 ὁ 1500 ὁ 1501 ὁ 1502 ὁ 1503 ὁ 1504 ὁ 1505 ὁ 1506 ὁ 1507 ὁ 1508 ὁ 1509 ὁ 1510 ὁ 1511 ὁ 1512 ὁ 1513 ὁ 1514 ὁ 1515 ὁ 1516 ὁ 1517 ὁ 1518 ὁ 1519 ὁ 1520 ὁ 1521 ὁ 1522 ὁ 1523 ὁ 1524 ὁ 1525 ὁ 1526 ὁ 1527 ὁ 1528 ὁ 1529 ὁ 1530 ὁ 1531 ὁ 1532 ὁ 1533 ὁ 1534 ὁ 1535 ὁ 1536 ὁ 1537 ὁ 1538 ὁ 1539 ὁ 1540 ὁ 1541 ὁ 1542 ὁ 1543 ὁ 1544 ὁ 1545 ὁ 1546 ὁ 1547 ὁ 1548 ὁ 1549 ὁ 1550 ὁ 1551 ὁ 1552 ὁ 1553 ὁ 1554 ὁ 1555 ὁ 1556 ὁ 1557 ὁ 1558 ὁ 1559 ὁ 1560 ὁ 1561 ὁ 1562 ὁ 1563 ὁ 1564 ὁ 1565 ὁ 1566 ὁ 1567 ὁ 1

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; ... **κατέβον**...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσπρέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... **σβάρνισμα**...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπλὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... Κασμάς - Τσίλα - Λιβαχάρη

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

..... Οἱ ἴδιοι ἐκτελεῖ ὅλα τὰ ἐργασία

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

..... ἐκαλλιεργοῦντο χωράφια ἄνικο καὶ κ. σπορὰ ἐγίνετο ἁπλῆ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

..... Τὰ μετρίως ἀποδόβευ καὶ καὶ ὅπως ὅχρῳ

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραχιές) καὶ ἄλλως.

..... ἐσπέρνοντο μ. ἑ. αὐχάρη κ.ά.

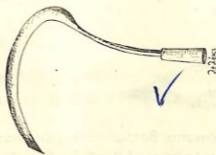
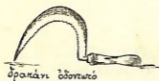
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

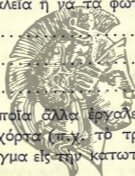
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. μέ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

М.ε.λ.ε.λ.ε.μ.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

AKADHMA

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). . . .

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Ο.ρ.α.λ.*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

χρησάβη β.ε. β.χ.η.μ.α. καλ. κ.ρ.ου κ.ν.α.σ.
 02, 0.μ.ρ.ου. β.μ.ε.ε.τ.ο.β. ε.λ.φ.ε.τ.ο.β.η.δ.η.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Σιδερα

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

..... Ἦτο μόνον τῆς ρόβης

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὅσϊτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. 10-15 εκατοστά

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ἀκαθάρτοι ἄθνη

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεiriές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι θερίζονται ἀποθέτουν ἐπὶ τρυῖ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... οἱ ἴδιοι θερίζονται

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χεiriός) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Πολλὰ ὁμοῦ 3 χερόβολοι, ἑρῶς

..... ἦν ἰδιαυ κατεύθυνση

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Αγκάλιες

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ τοῖον ;

..... "Ἄνδρες καὶ γυναῖκες" ἤρχον-
τοισιν ἐρχονται ἀπὸ ξείνων
χωρίαν

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας διωματελογίαν)

..... Με ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα,
μετὰ παροχῆς φαγητοῦ

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λυντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπαςιν (δηλ. γὰρ μὴ πονῆ ἡ μέση τῶν) ;

..... εἰς τὰς χεῖρας ἔφερον παλα-
μαρίδες

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός;.....

..... Συνήθως ὁ θερισμός ἀρχίζει.....
..... Δευτέρα.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. ... Ἐτραγουδοῦσαν.....

α) «Καθαρίνικον θλυμὸν...»
β) «Ραῖσαν Παναγνιτοῦ λαμν...»
γ) «Ἀιντε μοῦρκα ταρατ...»

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;.....

..... Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀμέσως.....
..... μετὰ τὸν θερισμὸν.....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἔδένοντο* μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δεματίασμα ἐγένετο ἀπὸ

τῶν ἰδίων τῶν θερμῶν.

Τὰ δεματία ἐδένοντο μὲ

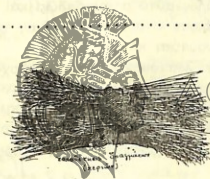
χαλκίους ἐρίχμους.

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεματία μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεματία συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο ἀπὸ 13 δεματία

σταυροειδῶς (Κιουρτίγια)

.....

.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τὴν εὐνομένην ὑπὸ χανέων μας.....

ὅπου γίνεται τὸν Μάρτιον.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Μὲ σκαπάνην καὶ τὸ αὐτὸν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπὴ, ἡ ξήρανσις, καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἐσυνθίζετο κατὰ τὴν ἐξέλιξιν
καὶ τὸ φύλαξις γίνεται
αὐτοῦ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). Τὴν ἀναξίν μὲ μαδύσαν.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Εἰς τὸ ἀλώνι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ο χώρος ὅπου τοποθετοῦνται πρὸς ἀλώνισμόν τὰ δεμάτια ὀνομάζεται ἀλωμένον ἢ τοποδετήριον. γίνεταί τις διατάξις.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχεν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

Ἐξω τοῦ χωρίου, πλησίον τῶν χωρῶν.

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ;

Ἀνήκει... εἰς... μίαν... μόνον... οἰκογένειαν.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀρχεται... τὸ... ἄλωνισμα... καὶ... λήγει... τὸν... ἄλωνα.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὰ ὑπάρχοντα ἄλωνα εἶναι... χωματάλωνα.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) ...

ἐπισκευάζεται... ἐναρξέως... ἔτος... πρὸ... τοῦ... ἄλωνισμοῦ... διὰ... ἐπαλείψεως... τοῦ... δαπέδου... μὲ... πηλόν.

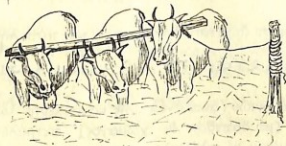
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιου καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Γίνεται... πρὸ... τοῦ... ἄλωνισμοῦ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

...ἡ καταπατήσας γίνεται πέρη τῆς...
 ...αὐτοῦ τοῦ λουτροῦ...
 ...ἡ γὰρ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

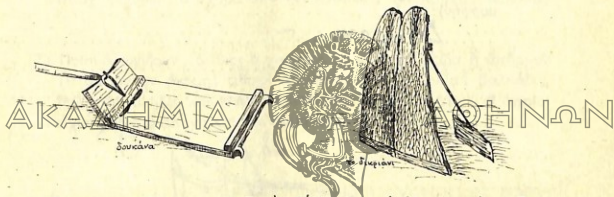
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου εξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

...τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ τῆς...
 ...χρησιμοποιοῦσας ζώων...
 ...δένοντάς...
 ...ἡ γὰρ...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἱχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ νύκτα;

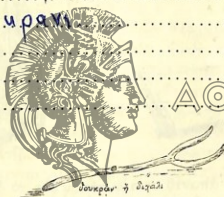
Ἀρχίζει ἀπὸ τῆς πρωῆς καὶ
διακοπτεται πρὶ τῆς ὥρας
ἀπογευματινῆς.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Δογκράνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

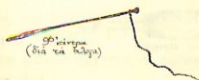
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν; Ναι

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Φακέντρα ἔχει μῆκος πρὶν ἢ 150.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἄλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἄλωνιο 3 ἀπλώματα

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

ὁ γεωργός

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στρουγγιῆς

ξύλο κοπανιῆς διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ αὐροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ δικάβαλλο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Σωρεύεται μετὰ τὸ δικριάνι.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Σπαρταγόν.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Λιχνιστήρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἡ ἄνδρας καὶ γυναῖκα.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

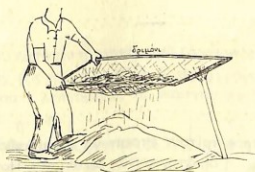
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὁπὰς διαφορῶν μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

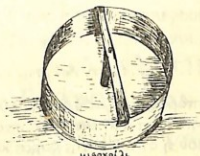
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Σχηματίζεται εἰς σωρόν
μὲ φτυάρι.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἑλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρο τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Εἰς τὰ ἀμάρια (ἀροδύμη)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

..... εἰς ἀχυρῶνα

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΡΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κἀψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

..... Τὸ Πάσχα (κἀψιμο τοῦ Ἰούδα)

..... Εἰς ποίας ἡμέρας ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

..... Μετὰ 2 αὐθιγὰς ἡμέρας, ἀπὸ 16
Ἀπριλίου. Τ.η.τ. ἐκκλησίας

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... Ὀβριόλ

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;

..... Παιδιά

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

..... Ὑλλεβαντα, ὑπόχενων, οἰτινες περι-

αρχαντα, θαλαμια, τὰ χωρία καὶ λαμβάνον

τάτα καὶ ἡσυχία προύραν τῶν κατὰ μὲν.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Γίνεται ἐξ ὁμαλῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

..... —

.....

.....

.....

.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..... —

.....

.....

.....

.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
 Η εὐχέλωνος τῶν ἀντικρινῶν
 ἀνάστασις τῆς Μ. Ἐβδομάδας 'Πεντη-
 κοστής' εἰς τὸν ἑρμῆν τῶν ἁγίων
 πού, οἱ ἱερεῖς εὐχέλωνος τῆς Χρ. ἐκδ.
 ἀνακρίνεται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ